

Kultura projevu a akademické psaní 12

**Důležité součásti akademického textu -
abstrakt**

Některé vybrané parametry bakalářské práce

Abstrakt

(dle Databáze Národní knihovny)

Redukovaný text, který bez doplňkových nebo hodnotících informací **charakterizuje obsah dokumentu**. Základními vlastnostmi jsou výstižnost, přehlednost, jasnost, stručnost, přesnost, objektivnost a čtivost.

(...) je formulován v přirozeném jazyce - obvykle ve větách, někdy však jen v heslovité podobě, telegrafickým stylem. Může používat textových formulací z referovaného dokumentu, ale **jako celek je formulován nově**.

- [BAYER-1980:14-16,25-28]; [ČSN 01 0194-1983:01,1]

Reprezentace dokumentu získaná intelektuálním procesem a uvádějící obecný popis obsahu dokumentu.

- [ČSN ISO 5127-2003]

Zkrácený výklad obsahu dokumentu nebo jeho části s hlavními věcnými údaji a závěry, který zdůrazňuje nové poznatky a umožňuje rozhodnout se o účelnosti studia původního dokumentu. [*výklad z neplatné normy*]

- [ST SEV 2011-79 - 1.1]

Abstrakt

(dle Databáze Národní knihovny)

Stručné vyjádření obsahu dokumentu, uvádějící základní údaje o předmětu, cíli, metodách, výsledcích a závěrech popisované práce výzkumu nebo základní charakteristiky popisovaného předmětu; vydává se obvykle nezávisle na dokumentu, který charakterizuje, a je doprovázen bibliografickým záznamem daného dokumentu.

- [ČSN 01 0194-1983]

Krátké vyjádření obsahu dokumentu bez výkladu nebo kritiky. [*výklad z neplatné normy*]

- [ČSN ISO 5127-3A]

V této normě znamená termín abstrakt stručnou a přesnou reprezentaci obsahu dokumentu bez vlastní interpretace nebo hodnocení a bez rozlišování autorství abstraktu.

- [ČSN ISO 214]

Abstrakt

Abstrakt je psán za účelem stručného shrnutí hlavních bodů jakéhokoliv textu co nejobjektivněji, aniž by se kopíroval jazyk originálu. Existují dva typy: **popisný a informativní.**

K popisným abstraktům patří informace o účelu, rozsahu a metodách použitých k tomu, aby se dospělo k závěrům obsaženým v původním dokumentu. Popisný abstrakt nemusí být delší než několik vět, pokud adekvátně shrnuje informace.

Informativní abstrakt je rozšířenou verzí popisného abstraktu. Kromě informací o účelu, rozsahu a použitých metodách obsahuje informativní abstrakt výsledky, závěry a doporučení.

Abstrakt

První definice: abstrakty informují čtenáře o šesti typech důležitých informací o sumarizovaném textu:

Účel – Podkladové informace týkající se studie, autorův důvod psaní a hlavní myšlenka.

Purpose

Rozsah – Na co se autor v tomto díle zaměřuje, jaká je mezera ve znalostech, kterou je třeba zkoumat?

Scope

Metodika – Postupy dodržované během studia a druhy důkazů, které autor poskytuje.

Methods

Výsledky – Jaké jsou závěry studie? Jaký je význam těchto zjištění?

Results

Doporučení – Jaká řešení předkládá autor čtenáři k vyřešení problému problematiky v díle? Doporučuje autor akci nebo změnu ve svém díle?

Recommendations

Závěry – Popisuje autor vztah 'příčina a následek', nebo vysvětluje původ tohoto problému či problému? Jaké závěry autor vyvozuje ze svého studia problematiky či problému?

Conclusions

Abstrakt

Druhá definice: Typický abstrakt obsahuje formát IMRAD.

Úvod – pozadí studie, která pojednává o tom, co je na daném tématu známo a neznámé. Ospravedlňuje to důvod studie. (Co udělal autor).

Introduction

Metoda – zjednodušeně nastiňuje, jaký je výzkumný soubor, jak byla shromažďována data, délku a časové období studie a případné další relevantní faktory při sběru dat. (Jak to autor udělal).

Methods

Výsledky – výsledky významně zobrazují základní poznatky studie, u empirických studií většinou včetně statistických hodnot, jako je pravděpodobnost. (Co autor našel).

Results

Diskuse – shrnuje zjištění a relevanci studie – proč byla práce důležitá. (Co autor uzavřel).

Discussion

Abstrakt

Abstrakty jsou obvykle psány v přísně formulovaných větách, které se vyhýbají:

- ▶ vedlejším větám, používání frází namísto vět, slov namísto frází;
- ▶ zkratkám, žargonu, symbolům a dalším jazykovým zkratkám, které by mohly vést k nejasnostem;
- ▶ jakýmkoli osobním připomínkám k tématu;
- ▶ veškerým doplňujícím informacím, které nejsou uvedeny v originále;
- ▶ opakování, bezvýznamným výrazům, superlativům, přídavným jménům (nadbytečným přívlastkům), ilustracím, popisným podrobnostem, příkladům, poznámkám pod čarou atd.

Nelze brát dogmaticky

Abstrakty nejsou dlouhé – často jen asi odstavec, přičemž 250 slov je pro ně běžný počet. V mnoha případech, je-li zadán počet slov překročen, může být abstrakt ignorován (např. při snaze o publikaci nebo přihlášky na konferenci, proto je důležité znát počet slov a držet se jej).

Mnozí autoři zjišťují, že dokážou zkombinovat několik vět abstraktně, když myšlenky spolu úzce souvisejí. Na začátku textu vám abstrakty umožňují představit vaše téma čtenářům dříve, než se do analýzy pustíte detailně.

Abstrakt

Cvičení na osvěžení a rekapitulaci

Charakteristika správného abstraktu. Přečtěte si následující charakteristiky. Rozhodněte se, které charakteristiky jsou výstižné, které nikoli a proč.

a) Stejně pořadí faktů a myšlenek jako v originále.

Ano, je logické zachovat stejnou základní strukturu.

b) Podobné znění jako v originále s občasnými frázemi úplně stejnými.

Obvykle se nekopíruje jazyk originálu.
Formulované těsněji, výstižněji.

c) Doplnující informace, které původní pisatel opomenul, ale které pomáhají porozumět tématu.

Ty se do abstraktu nezahrnují. Jednak tam není prostor, jednak abstrakt nemá obsahovat jiné informace než fulltextl.

d) Osobní poznámka na popsané téma.

Vyhýbáme se osobním komentářům.

e) Jednodušší slovní zásoba než původní.

Podobná slovní zásoba jako u originálu, může být jen stručnější či úžeji formulovaná.

f) Klíčové body originálu.

Ano, rozhodně. Snaží se „prodat“ originál, takže potřebuje zahrnout klíčové body (pozn. neznamená klíčová slova).

g) Odkazy na čísla, tabulky nebo zdroje.

Pro abstrakt nevhodné.

h) Ne více než 20% celkové délky zdroje.

Pravděpodobně ještě méně, často 250 slov, může však být více či méně (dle zadání).

i) Použití jednotného čísla první osoby.

Vyhýbáme se mu – příliš osobní. Abstrakt musí být objektivnější (vědecktější).

Diskuse

Ukázka bakalářské práce

Závěrečná diskuse

Zdroje:

- Brown, H.D. (2000). *Principles of teaching and learning*. New York: Addison Wesley Longman.
 - Hušák, V. (2007). *Jak napsat publikaci? Jak připravit prezentaci*. Olomouc: UP.
 - Malovičová, I. et al. (2005). *English For Academic Purposes*. Brno: CJV MU.
 - Národní knihovna České republiky. (n. d.). *Katalogy a databáze*. <https://text.nkp.cz/katalogy-a-db>.
-
- *Pozn. Zdroje jsou zde z cvičných důvodů (akademický text) uvedeny v APA normě.*